

KURYER LITEWSKI

w WILNIE DNIA 21 MAJA V. S. 1813 ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

S. Peterzburg, dnia 10 maja, v. s.

Radca Stanu *Zasiecki*, należący do biura Ober-Prokurorskiego, w 6tym Departamencie Rządzącego Senatu, Naymilościwiey mianowany Ober-Prokurorem w 2gim Oddziale tegoż Departamentu.

Ober-Prokurator Rządzącego Senatu 4go Departamentu *Bulyczew*, Naymilościwiey uwolniony ze służby, z pensją zupełną ostatecznie pobieraną.

Zostający w kancelaryi Jenerała infanteryi *Barclaya-de-Tolli*, Radca tytularny *Sokologorski*, na rzecz szpitalow wojskowych, do końca terażniejszey wojny, ofiarował pensją swoją, po 12 czer. zł. na miesiąc wynoszącą, licząc od dnia 1 września 1812 roku. (P. P.)

Twér, dnia 25 kwietnia, v. s.

Główna Administracya komunikacyi lądowych i wodnych odebrała temi dniami od Naczelnika 6go okręgu doniesienie, iż kanał *Ogińskiego*, przez różne poboczne rzeki, łączący *Dniepr* z *Niemnem*, został nie uszkodzony od nieprzyjaciela, w kraju tamtejszym będącego. W rzeczy tey wielką przysługę uczynił *Piński* kupiec pierwszey gildy *Szewel Mowszowicz Lewin*, posiadający majątek *Telechany*. Przeięty gorliwością dobra powszechnego, przez cały czas pobytu nieprzyjaciół, dokładał on największego, ile było w możliwości jego, starania, około utrzymania w całości hydrotechnicznych budow tego kanału, i zachowania porządku w czasie spławu statkow, kanałem tym idących. Naymował ludzi do strzeżenia służ i do innych robot, i nowy most, na miejscu spalonego przez nieprzyjaciół, postawił. Za tak piękny i chwalebny uczynek jego, Główna Administracya komunikacyi lądowych i wodnych obowiązkiem swym poczytuie, oświadczyć mu wdzięczność swoją. (P. P.)

Narwa, dnia 2 maja, v. s.

Odnoga *Finlandzka* morza bałtyckiego temi dniami zupełnie się z lodow oczyściła. (P. P.)

Lipawa, dnia 26 kwietnia, v. s.

Do dnia dzisiejszego nowo zawinęło do tutejszego portu 12 okrętow kupieckich z ballastem i solą; ztąd zaś wyszło na morze 20 okrętow, z tych 12 z różnemi towarami, reszta z ballastem. (P. P.)

Smolensk, dnia 24 kwietnia, v. s.

Mieszkańcy tuteysi, po dniach smutku i płaczu, które przebyli, z szczególniejszą radością obchodzili tu uroczystość Zmartwychwstania Pańskiego. Kościół *Panny Maryi Smoleńskiej*, której obraz umieszczony jest nad bramą twierdzy, prześlicznie rześistym ogniem był oświecony, a z położenia swego na wszystkie strony pełen wspaniałości przedstawiał widok. Przewielebny *Teofilakt*, Arcy-Biskup *Riazański* i *Zarajski*, i Przewielebny *Jryneusz* Biskup *Smoleński* i *Dorohobuzki*, w dniu tym celebrowali *Mszą świętą*, w pośród licznie zgromadzonych tutejszych urzędników i obywateli. Po *Mszy* odprawiono dziękczynne modły Panu Zastępow, z prośbami o długie lata dla Jego *Imperatorskiej Mości* i całego *Nayjaśniejszego Jego domu*, w pośród bicia we dzwony i gromu działa — Przez cały tydzień świąteczny trwały tu, podług zwyczaju, publiczne zabawy, a mieszkańcy żązywając iuz, pod opieką dobroczynnego Rządu, stody-

czy pokoju, zupełney oddawali się wesołości, wynurzając szczerą swą radość i braterską nawzajem jeden ku drugiemu miłość.

W czasie ucieczki woysk *Francuzkich* przez tutejszy powiat, pewny *Półkownik* nieprzyjacielski z szczęścią towarzyszymi swemi, we wsi *Sokolowey*, należącey do *Majora Potresowa*, napastował żonę włościanina jednego, imieniem *Praskowią*, w podlém przedsięwzięciu, grożąc jej zabiciem szablą. Lecz włościanka ta okazała prawdziwey bohaterki umysł: pozwoliwszy złoczyńcy temu zbliżyć się ku sobie, wnet porwane widły żelazne w bok mu utkwila, a potem odważnie rzuciła się na długich, z których dway jeszcze na miejscu położeni zostali, inni zaś z przestraschu uciekli. Po takiej utarczce, mężna bohaterka nasza, zdjęta z zabitego *Półkownika* mundur, srebrem haftowany i order, którym, w uniesieniu serca z tak pomyslnego skutku, przyozdobiła zwycięzkie swe widły. W końcu trofea te zaniosa swemu Panu, kiedy do majątku powrócił, a ten za to przystoynie ją nagroził i uwolnił na zawsze od służenia pańszczyzny. (P. P.)

Wilno, dnia 25 kwietnia, v. s. (z Poczty Północney.)

Po wpadnięciu powszechnych nieprzyjaciół do miasta naszego, nie uniknął ich dzikości tutejszy klasztor *Greko-Rossyjski s. Ducha*. Wraz na początku postawiono w nim wielką liczbę kawaleryjskich koni, tak, że nie tylko dziedzińce i ogrody zapełnione, ale nawet kościół i kaplica niemi ostawione były, z wielkiem uciskiem dla mieszkających w klasztorze, którzy ani wyśdż z niego nie mogli. Trwało to więcej trzech tygodni. Później konie z klasztoru wyprowadzono; ale wraz w samym kościele około dwóch tysięcy ludzi *Francuzów* i innych narodow umieszczono. Utrzymywani w kościele, właśnie jakby w mieszkaniu prywatnem, nakładali w nim ogień i gotowali sobie jedzenie; zamiast drow porąbali i spalili wiele świętych obrazow, a nawet i drzwi *Carskimi* zwane. Przez czas bawienia ich u nas, siedm, naypiękniej przyozdobionych obrazow, wzięte zostały przez officera jednego, który mienił siebie *Adjutantem Napoleona*. Żołnierze ci byli, jak się zdawało, aresztowani: gdyż stojący przy nich na straży nigdzie im z kościoła wyśdż nie pozwalał. Po ich zaś wyprowadzeniu, cały klasztor na lazaret obrócono. Przez cały ten czas, jakoteż po wygnaniu iuz ztąd nieprzyjaciela, nabożeństwo odprawiało się w kaplicy zimowej, do tegoż klasztoru należącey. Teraz kościół ten, podług możliwości, na nowo z przystoyną wspaniałością przyozdobiony, szczególniejszą gorliwością i kosztem kupca *Sluckiego*, który niedawno przyjął prawowierną naszą religią. Od dnia wielkoczwartkowego, tojest: 10 t. m., w kościele tym, na nowo poświęconym, zaczęło się odprawiać nabożeństwo. A tak staliśmy się godnymi, w pierwszym dniu uroczystości Zmartwychwstania Pańskiego, bydz podawnemu, na nabożeństwie w tym, pierwszeństwo tu trzymającym *Grekorossyjskim* kościele, a rozważając w duchu owe poniżenie, do jakiego świątynia ta, szaleństwem i bezbożnością *Francuzów*, przywiedziona była, w najsłodszych uniesieniach serca, śpiewaliśmy dzięki Zmartwychwstałemu Zbawicielowi, który wniwec

obrócił najeźdźników naszych.

Ryga dnia 12 Maja. Wczoraj przyprowadzono tu ciało J. O. Xiążęcia Feldmarszałka *Kutuzowa Smoleńskiego*. Wprowadzenie odbyło się wśród gromu dział, odgłosu dzwonów, wojennej parady, i uroczystej asystencji wart miejskich. Jeszcze opodal za Dzwina lud wyprzągł konie, i ożywiony patryotyczną wdzięcznością, własnymi rękami ciągnął powóz, na którym spoczywały zwłoki Bohatryra. Za wprowadzeniem przez most do miasta, Msza święta odprawiona była za duszę zesłego Rycerza. Oyczyzna czuje głęboko wielkość poniesionej straty, i nayodleglejsza potomność pamięć iey zachowa. (*Zusch.*)

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Berlin dnia 15 maja, n. st. Codziennie nowe woyska z Prus i ze Szląska w te okolice przybywają. Rząd urzędowie ogłosił, że powszechna siła zbrojna (*Landsturm*) uformowana, zobowiązana przysięgą, i pod bronią została.

Dnia 12 maja J. K. W. Xiąże Następca Szwedzkiego tronu przybył do *Stralsundu*. Przed swoim odjazdem wydał on w Szwecyi następną odezwę:

Xiąże Następca Tronu, Generalissimus, do swoich współwojowników zostających wewnątrz Królestwa.
„Zolnierze!

„Król, za którego rozkazem przyymię dowódcę two woysk Jego w Pomeranii, zalecił mi, abym dwa oddziały zbrojney siły Szwedzkiej w kraiu zostawii, które są dość liczne do zabezpieczenia granic Królestwa; i do działania nawet zaczepnie wszędy, gdzie chwała i dobro oyczyzny tego wy-
„magać będzie.

„Feldmarszałkowie *Toll* i *Essen* mianowani są wodzami tego woyska. Położcie w nich całą swoją ufność. Ich zasługi, ich miłość oyczyzny, i doświadczenie daie im do tego niezaprzeczne prawo.

„Kiedy się od moiego Króla, od moiego syna i od was na pewny czas oddalam, nie dzieie się to bynajmniej w celu zaburzenia spokojności ludów, ale iedynie w celu spólnego działania, około wielkiej sprawy przywrócenia powszechnego pokoju, nad którego ugruntowaniem Monarchowie i narody od tylu lat pracują.

„Zolnierze! Nowy zawód chwały, nowe zrzódła publiczney pomysłności otworzą się dla oyczyzny naszej. Umowy zasadzone na mądrej Polityce, i spokojność narodów Północy na celu mające, zapewniają nam ziednoczenie się wszystkich *Skandynawii* ludów. Stańmy się godnymi tego pięknego przeznaczenia, do którego powołani iesteśmy, i oby narody wyciągające ku nam swe dłonie nie miały powodu żałować położonego w nas zaufania.

„Zolnierze! Waleczna odwaga, i roztropne męstwo były zawsze znamieniem przodków waszych. Z temi bohatyrskimi cnotami połączcie zapal ku wojennej chwale, a Bóg pobłogosławi orężowi naszemu. Carlsrona d. 8 maja 1813.

Podpisano: Karol Jan.

Ze wszystkich stron potwierdza się tu wiadomość o przystąpieniu *Austrii* do przymierza. Bardzo znaczna iey siła od rzeki *Egry* ma już być w marszu przeciwko Francuzom.

Milicya nasza złączona z korpusem Jenerała *Büllowa* stoi o ośm mil przed *Berlinem*, dla zabezpieczenia tey stolicy. W tutejszych okolicach, i pod *Potsdamem* pracują około szanców. (*Zuschauer.*)

Berlin, dnia 8 maja, n. k.

Wczora przyprowadzono tu 420 jeńców *Francuzów*, niedawno w *Halli* zabranych przez Jen. *Büllowa*: przyprowadzono też: 2 działa, 1 haubicę i 3 wozy prochowe. Na jedném z dział daie się widzieć następujący napis: 2 maja 1807 (baptisé) *Napoleon* — Tak więc stracono ie tegoż dnia i miesiąca, 1813 roku.

Imperator *Alexander* na okazanie Naywyższej łaski Swoiey dla Fligel Adjutantą K. J.

Pruskiego, Półkownika *Schellera*, mianował go kawalerem orderu *S. Włodzimierza*, 3ciej klasy.

Gazeta Medyczna Paryzka, donosząc o przybyciu do Paryża głównego Medyka byłego wielkiego woyska, Barona *Degenettes*, dodae następujące wyrazy: „Zbiegiem wypadków wojny, dostawszy się w ręce nieprzyjaciela, otrzymał on wolność, za udzielonym rozkazem Imperatora *Wszech Rossey*: rozkaz ten czyni równie zaszczyt temu Monarsze, umięcemu cenić wysokie talenta, iako i sławnemu mężowi, z którym w pośród okropności wojennych postąpiono tak, iako z przyjacielem całego rodu ludzkiego. „*J.P. Degenettes* wyjechał z *Wilna*, dnia 13go marca. (*P.P.*)

Stargard, d. 6 maja, n. st. Los *Saxończyków*, którzy dnia 18 kwietnia, iako ięncy woienni do *Kolberga* przyprowadzeni zostali wziął teraz szczęśliwszy dla nich obrót. Pozawczoraj przybyli tu zupełnie wolni i uradowani przemianą swej doli; dano im kwatery, a dziś wychodzą na miejsce dalszego swojego przeznaczenia. Dnia 4 prowadzono tędy do *Kolberga* około sta ięnców *Francuzkich*, między któremi 40 oficerów.

Rostock, dnia 5 maja, n. st. W przeszły wtorek wyszedł stąd regiment *Meklemburskiej* regularney piechoty do *Schwerina*, a stamtąd uda się do *Hamburga*.

Dziś przybyło tu znova 2000 ludzi woyska Szwedzkiego, wraz z pociągiem artylleryi konney od 8 dział, 2 haubic, i zostu skrzyń prochowych: woysko to po jutrze w dalszą udaie się drogę.

Hamburg d. 10 maja n. st. Marszałek *Davoust* z woysk swoich wzdłuż *Elby* od *Luneburga* rozciągnionych, zebrał dnia 8 maja na iedną linią od *Haarburga* do *Zollenspieker*, około 5,500 ludzi. Z tymi przedsięwziął dnia 9 o 1szej po północy, uderzyć na wyspę *Wilhelmsberg* i *Ochsenwerder*. W *Wilhelmsburgu* z naszey strony stało 1,100 ludzi piechoty, a w *Ochsenwerder* 600. Nieprzyjaciel, który czasu wezbrania morza do tey przeprawy użył, płynął w masie na wiele razem punktów, pod zasłoną mocnego ognia ze wszystkich swoich bateryi. Odparł naprzód nasze przodowe strażę, i coraz się daley na lądzie posuwał. Lecz iak tylko placówki i małe oddziały złączyły się ze swoiemi rezerwami, uderzoną zewsząd na nieprzyjaciela, i na wszystkich punktach żywe rozpoczęło się strzelanie. Tym czasem do *Wilhelmsburga* wysłano w posiłku batalion *Meklemburski*, a z *Bergsdorf* i *Zollenspieker* przyciągnął na *Ochsenwerder* regiment *Hannoveranów*, i 1. batalion *Lubeczauów*, którzy z prawego boku na nieprzyjaciela uderzyli. Nieprzyjaciel nie mógł się dłużej opierać temu nowemu i z wielkim zapędem wykonanemu atakowi: ustąpił razem ze wszystkich punktów zasłaniając swój odwrót pożogą niektórych domów i młynów — Nasi ścigali go natarczywie i wielu ięnców zabrali. Pod zasłoną licznych swoich bateryi na przeciwnym brzegu, *Francuzi* wsiedli na statki i na powrót odpłynęli. Strata ich wynosi 300 zabitych, ranionych, albo poymanych; z naszey strony około 150, w których liczbie 13 oficerów.

Hamburg dnia 11 maja. Dnia dzisiejszego po południu przybył tu Parlamentarz *Francuzki*, który o godzinie 5tey wieczoruey na powrót wyjechał. Propozycye, które przywoził, i odpowiedź, z którą go odesłano, nie są bynajmniej Publiczności wiadome: domyślamy się iednak, iż trudno, aby to było co innego, iak powtórzone wezwanie, i powtórzone odrzucenie wezwania. Staniemy znownu pod bronią, i kiedy nam raz się udało odeprzeć nieprzyjaciela, z większym ieszcze teraz toż samo uczynimy zaufaniem: kiedy w obronie miasta, na *Duńczyków*, iako na naszych sprzymierzeńców zapatrywać się możemy. Woysko ich i artyllerya już stoi na naszey ziemi, i wiele miejsc, a mianowicie, *Hamburską górę*, *Grasbock*, i *Letztheller*, osadza. Poseł *Duński*, *Hrabia Bernstorf*, o którego przybyciu do *Londynu* doniosły ostatnie *Angiel-*

skie gazety, powrócił już, i wysiadł w *Glückstadt*. Pokój między *Brytanią W.* i *Danią* nie jest jeszcze wprawdzie zawarty, spór jeszcze zachodzi w niektórych szczególnych artykułach, w których tenże Posel do Cesarza *Alexandra* odesłany został? tym czasem wszelkie kroki nieprzyjacielskie na morzu ustają.

Frankfort d. 19. kwietnia. Dnia 15go t. m. przejeżdżał tedy *P. Rouen*, będący w Ministerjum Francuzkiem związków zewnętrznych, powracając z *Wroclawia*, gdzie był umyślnie wysłany.

Londyn d. 23 kwietnia n. st. Statek pocztowy z *Lizbouy* przywiózł nam z półwyspu bardzo pomyślne wiadomości. Anglicy i Portugalczykowie w liczbie 60,000 ludzi, połączwszy ze 100,000 Hiszpanów, mają prosto ciągnąć ku granicom Francuzkim, nie zabawiając się bynajmniej twierdz dozywaniem. Dnia 17 marca Król *Józef* ze wszystkimi prawie swoimi Ministrami, Marszałkiem *Jourdan*, Jenerałami *Dalton*, *Molitor*, i innymi, na czele 6000 wojska udał się do *Valladolid*. Wójska zostawione w *Madrycie* i w całej dolinie *Tagu*, najwięcej wynosić mogą 12,000 ludzi. Przed swoim odjazdem *Józef* malowidła, i inne kosztowne sprzęty z pałacu wywieść rozkazał. Wojskom swoim oswiadczył, iż do *Bajonny* zbliżyć się musi, dla oczekiwania tam na dalsze Brata swojego rozkazy. Pozostały park artylleryi dnia 19 kwietnia z *Toledu* przybył do *Madrytu*. Z wojska południowego 40stu Szefów batalionu, 12stu Szefów szwadronu, i 8ociu Kapitanów, odesłani zostali do Francyi. Największą część wójska południowego i środkowego wzięła kierunek ku starej *Kastylii*, i zdaie się, iż wkrótce wyprowni całą dolinę *Tagu*: we wszystkich miejscach trudnią się bardzo czynnie pieczeniem chleba. W *Toledzie* Francuzi spalili swoje młyny prochowe. W *Salamance* ostatnich dni zeszłego miesiąca mała tylko liczba znajdowała się Francuzów, i z tymi, którzy się w *Alba*, *Ledisma*, i *Almenara* znajdowali, nie rachowano nad 3000 ludzi. Mieli oni rozkaz cofnąć się na prawy brzeg rzeki *Douro*, gdyby wojska sprzymierzone naprzód postępować zaczęły.

Marszałek *Suchet* opuścił *Walencyą*, i podług wszelkiego do prawdy podobieństwa, pociągnął za *Eber*; Jenerał *Murray* z naszym wojskiem południowem od *Alkantu* za nim wyruszył.

Fregata *Prezydent* zawinęła tu z przylądka *dobrey nadziei*, i przywiozła na rachunek kompanii *Wschodnio-Indyjskiej*, wzięte z iey osad i kantorów handlowych, w złotych i srebrnych sztabach, tudzież w piasku złotym, przeszło pół miliona funtów szterlingów. Wczoray ten skarb na dziewięciu wozach z *Portsmouth* do Banku przewieziony.

Dnia 22 stycznia Jenerał Amerykański *Winchester* pobity został przez Anglików pod *French Town*, na południe ciążyny. Wielu zabito lub raniono, sam zaś wódz ze swoim jenerałnym sztabem dostał się w niewolę.

Kopenhaga 4. maja n. s. Xiążę *Krystyan* udaie się do *Holsteinu*, dla objęcia dowództwa nad znajdującym się tam korpusem wojska. Oprócz *Schleswigskich* regimentów piechoty, które do *Holsteinu* są przeznaczone, nie słyhać tu o żadnych więcej poruszeniach wojsk nad morzem *Baltyckim* stojących. (*Zuschauer.*)

Królewiec, dnia 10 maja, n. k.

Podług listow z *Wiednia*, od niejakiego czasu, weszło tam w modę nosić, pierścienie, guziki, łańcuszki, i t. p. z wizerunkiem kozaków. Moda ta tak dalece się rozszerzyła, że rzemieślnicy, podobnymi robotami trudniący się, nie zdołają wystarczyć żądaniu wszystkich, kupniący zaś z rąk prawie jeden drugiemu odbierają podobne rzeczy, jak tylko ie gdzie zobaczą. (*P. P.*)

Drezno, dnia 5 maja n. st.

(wyiątek z prywatnego listu)

Zwycięstwo na naszej stronie. Jutro będzie tu śpiewane *Te Deum laudamus*, a w *Berlinie* ta uroczystość odprawi się w niedzielę. Strzelcy uzbrojenia

ochotników z bohaterskiem walczyli mężstwem: i dla tego wiele z nich jest ranionych. Przeciwnie półk Brandeburskich huzarów wcale mało ucierpiało: gdyż jemu wypadło weyść do walki ku samemu już końcowi rozprawy. Powiadaią, że dnia wczorayszego wójsko sprzymierzone nader pomyslną miało utarczkę, która najlepszy miała koniec. Co godzina oczekujemy szczegółów o niey. Najjaśniejszy Imperator *Rossyjski* i Król Pruski znowu powrócili do nas. (*P. P.*)

Halla, dnia 4 maja, n. st.

Okropne mieliśmy dni przeszłe. Jeszcze d. 26 p. m. słyszeliśmy o zbliżeniu korpusu Francuzkiego, który zagrażał napadnieniem na miasto nasze. Tym czasem przybył tu Pruski Jenerał *Kleist* z oddziałem pod jego dowództwem będącym. Wszystkie przyzwoite ku obronie środki przedsięwzięte zostały; ale nie skończono jeszcze robot, kiedy d. 28 ukazali się przed miastem naszym Francuzi. Dzielny i bohaterski odpór obrońców naszych wstrzymał najezdniczków, którzy ze stratą cofnąć się musieli. Dzień 29 przepędziliśmy spokojnie, nazajutrz zaś bardzo rano wyszły stąd wójska sprzymierzone i drogą do *Lipska* pociągnęły. W kilka po tém godzin weszli Francuzi i bawili do godziny 2rey, kiedy na nowo ukazały się wójska Pruskie. Przyszło do straszliwej utarczki zewnątrz i wewnątrz miasta: walczone na ulicach, na rynkach, około domów: ogień, rzeź i rozlew krwi straszliwe były: nakoniec każdy Francuz, który uciec nie zdołał, był zabity, raniony, albo w niewolę poszedł. Wielka jest liczba domów uszkodzonych: nie mieliśmy jednak pożaru i nie dało się słyszeć, iżby kto z mieszkańców naszych ucierpiał — Tym sposobem od Niedzieli miasto nasze zajęte jest przez korpus *Büllowa*, wynoszący do 4000 ludzi. Francuzi okopnią się szancami pod *Skope* i *Merseburgiem* — Mówią tu, że w bitwie pod *Lutzen*, Wice-Król *Włoski* i *Ney* ciężko ranieni zostali; *Napoleon* zaś cofa się ku *Erfurtowi*. Familie, które się z *Lipska* tu oddaliły, zaczynają powoli nazad powracać — Z dwóch nieszczęść wybawił nas Bóg: nie opuści on nas i nadal. (*P. P.*)

WIADOMOSCI ROZMAITE.

Dzień 8my Maja v. st. jest, iak twierdzą, dniem oznaczonym, w którym nieprzyjacielskie kroki między Austryakami i Francuzami rozpocząć się miały.

Korpus strzelców Meklemburskich pomiędzy wielą biegłymi strzelcami, liczy 250 ludzi doskonale wuczonych w téj sztuce. Dwaj Meklemburczycy, którzy słuchali nauk w Akademii *Gettyngskiéj*, pomimo zakazu, z niebezpieczeństwem życia przez most na *Allerze* zruynowany, uciekli, i zaciągnęli się do korpusu. Wielu też studentów w *Rostocku* weszło do służby. Na utrzymanie ochotników liczne w Meklemburskim kraiu składają ofiary. *Rostock* złożył 20,000 talarów. W *Hamburgu* na legiią *Hanzeatyczą* niewiasty służące ofiarowały 10,316 mark.

Podług listów z *Hamburga* pod dniem 7 Maja *Sebastiani* z korpusem około 6000 kawaleryi wyruszył w okolice *Magdeburga*. *Davoust* sam w osobie swoiéj pojechał do *Bremen*, a *Vandamme* najwięcej z 12,000 ludzi został nad *Elbą*. Te wójska po większej części składają się z młodych i niećwiczonych ludzi. Drugi szwadron jazdy *Hanzeatycziéj*, który się był obłąkał, znalazł się teraz. Zabawił się on dłużej na lewym brzegu *Elby*, aby 7miu swych żołnierzy, którzy się byli odłączyli, nie zostawił na zgubę: iakoż w rzeczy samej 6ciu z nich odzyskał.

Dzienniki Angielskie zawierają list z *Minorki* pod dniem 7. marca następującej treści: „Wszystkie wiadomości z Francyi odbierane zgodnie twierdzą, że w tym kraju panuje wielkie nieukontentowanie z terazniejszego Rządu. W południowych prowincjach wyniknęły rozruchy, ale Rząd przykłada całej swej usilności do utrzymania w utaieniu ich skutków.

Gazety Londyńskie pod dniem 23 kwietnia do-

S. Peterzburg d. 16 Kwietnia v. s.

Stosownie do Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI, Rządzący Senat na powszechném Zebraniu wszystkich Departamentow Sanktpetersburskich, wysłuchawszy wyvodu rzeczy, w której potrzeba było zadecydowania: czy wypada kupcom 3ciey gildy i mieszczanom, osądzonym przez Izby Kryminalne na karę cielesną, albo odebranie dobrego imienia, zagradzać drogę zaniesienia do Senatu skargi na takowe wyroki? Rozkazał: ponieważ, 16d, w Naywyżey potwierdzonym dnia 25 maja 1809 roku przełożeniu Rządzącego Senatu powszechnego zebrania Departamentow Moskiewskich, postanowiono: „Rządzący Senat, podług istotney mocy Ukazow 1784 dnia 29 maja i 1796 dnia 28 marca, za obowiązek dla siebie poczytuie, zatrudniać się przegładaniem spraw kryminalnych, stosownie do ustanowionego porządku, na rewizyą do niego przychodzących; zaczęm odtąd, prośb podobnych, do Rządzącego Senatu nie należących, nie przyjmować i w rozpatrzenie ich nie wchodzić: gdyż dla ludzi niższego stanu, osądzonych przez Izby Kryminalne na odebranie uczciwości i na karę publiczną, prawa dosyć podają środków ku obronie ich niewinności w Sądownictwach Guberskich, przy dozorze Prokuratorów i rozpatrzeniu przez Naczelnika Gubernii — Za protestacyą pierwszego i nieuznaniem drugiego, wyroki Izb Kryminalnych postępują na rewizyą do Rządzącego Senatu: nie ma zatem potrzeby przyjmowania do Rządzącego Senatu skarg na wyroki tych Izb i roztrząsanie Naczelników Gubernij, bez udzielnego Naywyższego rozkazu, tém bardziey, że to nie jest ustanowione prawami dotąd exystującymi; a nadto ustanowienie podobne mogłoby zachwiać prawną ufność w ustanowionej władzy, a Rządzący Senat zatrudnić nadzwyczajnym mnóstwem spraw; a jeżeli czasem zdarza się w sprawach sąd niesprawiedliwy, te jednak nadzwyczajne zdarzenia nie mogą być przyczyną do odmienienia powszechnie ustanowionego porządku. Nadto przepisana jest w prawach surowa kara za niesprawiedliwe sądenie, do wysledzenia czego wiele już jest ustanowionych miejsc i osób: bojaźń zatem podpadnienia takowey karze, dostatecznym już jest wędzidłem dla ciemności niewinności. Nadto ścisłe zachowanie sprawiedliwości naywięcey zależy od oświecenia i bezstronności sądcy, do wyboru i naznaczenia których Rząd dostateczne ma sposoby i środki. „Podług brzmienia więc tego Naywyżey potwierzonego przełożenia, pod tytułem ludzi niższego stanu, wszyscy ci, którzy Sądowi podpadli, a na których wyroki ustanowiono wykonywać, za zgodą Naczelnika Gubernii, chociażby ci pod Sądem będący osądzeni byli na odebranie uczciwości i na karę publiczną, w liczbie których zajmują się kupcy i mieszczanie, prócz Naymłodszyey udatarowanych medalami, na których wyroki, Naywyższym Imiennym ukazem dnia 11 sierpnia 1811 roku, rozkazano podawać do rewizyi Senatu, a o decyzji donosić IMPERATOROWI JEGOMOSCI, zre wspomniane Naywyżey potwierdzone dnia 25 maja 1809 roku przełożenie Rządzącego Senatu, rozciąga się do kupców 3ciey gildy i mieszczan, dla tego jeszcze, że w niem między innymi powiedziano: nie przyjmować prośb od ludzi niższego stanu, osądzonych przez Izby Kryminalne na odebranie uczciwości; włościanie zaś, jeżeliby ich samych uznać za ludzi niższego stanu, nie mając osobistych przywilejow, do tego przedziału kary nie należą: zatem do tych ostatnich, znaczenie tych wyrazow byłoby niestosownym; kupcy zaś i mieszczanie skazują się na odebranie dobrego imienia, które w témże bierze się znaczeniu, co i odebranie uczciwości podług art: 86go Urządzenia miast; i 3cie chociaż podług art: 386go Instrukcyi dla Kommissyi do ułożenia praw Państwa Rossyyskiego, kupcy i mieszczanie razem policzeni są do klasy średniey ludzi, ale przez urządzenie mieskie ustanowio-

na jest między nimi klasyfikacya, i kupcy 3ciey gildy, równie jak i mieszczanie, za występki podpadają karom cielesnym, tak jak i chłopci, którzy jedni tylko, podług Instrukcyi Kommissyi liczą się do klasy ludzi niższego stanu, zaczęm Instrukcyja Kommissyi do czasu wydania stosownie do niey praw, nie może w zdarzeniu tém być uważaną za gruntowną zasadę, podług tych wszystkich praw i przyczyn Powszechno Zebranie Rządzącego Senatu postanawia: od kupców 3ciey gildy i mieszczan, osądzonych przez Izby Kryminalne na karę cielesną, albo na odebranie dobrego imienia, skarg na wyroki w tey mierze wydane nie przyjmować. O czém dla wiadomości i należytego w zdarzeniu wykonania, przepisać, do kogo należy, Ukazami. Dnia 10 marca 1813 roku.

(z Gazety Senackiey.)

OGŁOSZENIE.

2 Rząd Guberski Wileński ogłasza: iż, na skutek Ukazu Rządzącego Senatu, pod dniem 27 maja, zeszłego 1812 roku, z N. 15955, do Izby Skarbowey Wileńskiej danego, wypuszczone będą w mieście Poniewieżu, w dzierżawę do roku 1815, pobor trun-kowy, sosowy i konsumpcyiny, oraz traktyer i młyn; zatem życzący sobie wziąć w dzierżawę te artykuły, mają stawić się do pomienioney Izby Skarbowey dla licytacyi, w terminach, pierwszym dnia 3go, drugim dnia 6go, i trzecim a to ostatecznym, dnia 13go czerwca terażniejszego roku, z dostatecznymi ewikcyami. Dnia 10 maja, 1813 roku.

Sowietnik Iskrycki.

Sekretarz Dmitrowski.

PODRADY.

1 Wileńska Prowiantka Kommissya wzywa życzących podjąć się dostarczenia do różnych magazynow w Gubernii Wileńskiej prowiantu, mąki żytniey, krup jęczmiennych albo gryczanych i owsa, aby się stawili dla licytacyi, w ciągu terażniejszego Miesiąca Maja i do połowy następującego Miesiąca Czerwca, z dostatecznymi ewikcyami, w mieście Wilnie w Kommissyi, gdzie ilość, miejsca dostarczeń i warunki objawione będą. Dnia 10 maja 1813 roku. Sądowy Narys Kosnikow.

N. 3081.

2 Gdy na upłynionych dwóch terminach, w dniach 6tym i 12tym terażniejszego miesiąca, przeznaczonych na odbycie licytacyi, na dostarczenie do Głównego Pocztaamtu Litewskiego, od siedmiuset do ósmiuset sążni drzewa opałowego, nikt się z chcących przyjąć takowe dostarczenie nie stawił na ostatnim zaś terminie, w dniu 16 terażniejszego miesiąca, choćby się kto i stawił, jednak termin ten stanie się pierwszym, przeto Pocztaamt Litewski, przeznaczając na odbycie takowey licytacyi jeszcze dwa terminy, w dniach 27 i 29 terażniejszego miesiąca, wzywa chcących podjąć się takowego dostarczenia do stawienia się w dniach pomienionych, dla odbycia licytacyi i zawarcia kontraktu, z dostatecznymi ewikcyami.

UWIADOMIENIA.

2 Kommissya Prowiantka Wileńska, mając rachunek z powodu nieakuratności w dostarczeniach żywności i furazhu, podług kontraktow zawartych, w roku 1811, przez byłego zarządzającego 6tey klasy Dembrowskiego, z Marzałkiem Powiatowym Godczewskim, Obywatelom Józefem Houwaltem, Pisarzem Powiatu Brasławskiego Stanisławem Hrynciewiczem, Komornikiem Franciszkiem Waszlewiczem, z Obywatelami Wileńskimi Leybą Abramowiczem Abelsonem, Mowszą Josielowiczem Josielsonem, Michielem Abramowiczem Gordonem, wzywa takowych dostarczycielow do dokończenia tego rachunku, aby się stawili do Kommissyi sami, lub, przysłali od siebie z należyteymi Plenipotencyami umocowanych, w przeciągu terażniejszego miesiąca maja i do dnia 16go następującego miesiąca czerwca: koby zaś do obrachunku nie stawił się, z tym podług prawa postąpiono będzie. Dnia 15 maja 1813 roku.

Członek 8mey klasy Litwinow.

ARENDA MAJĄTKOW SKARBOWYCH.

Rząd Obwodu Białostockiego podaje do publiczney wiadomości, iż w skutek Zalecenia Ministerstwa Finansow, odbywać się będzie w Rządzie niniejszym publiczna licytacya na zadzierżawienie w trzyletnią posesyą, licząc termin oney od dnia 1go Junij terażniejszego 1813go do dnia 1go Junij 1816go Roku wakantnych Skarbowych majątkow w tutejszym Obwodzie leżących — Zyczący zatem zadzierżawić któren z tych majątkow, mają się stawić w Rządzie Obwodowem z prawnymi kancyami na terminach do licytacyi wyznaczonych, to jest: pierwszym dnia 23 Junij, drugim dnia 3go, a trzecim i ostatecznym 10go Julij terażniejszego 1813 Roku — Jakie zaś majątki przeznaczone zostały do zadzierżawienia okazuje następną Tabellą —

Tabella Skarbowych Maiątkow czyli Folwarkow w Obwodzie Białostockim leżących do zadzierżawienia w trzyletnią posesyą przeznaczonych.

Nazwisko Maiątkow czyli Folwarkow	Wiele należy do kda- żdego z tych maią- tkow włościańskich męskiej płci dusz	Ilość roczney do Etatu wnie- sioney dzierżawy		Afsygnacyami Bankowemi licząc na ka- żdy rubel fre- brny po 2 afsy- gnacyjnych łazy	
		Srebrem Rossyiskim		Rubli	Kop.
	liczba dusz	Rubli	Kop.	Rubli	Kop.
I. w Powiecie Białostockim					
w Amcie Surażskim					
Folwarki					
a) Zawyki - -	442	3115	91	9347	73
b) Baranki - -	138	2791	57 ¹ / ₂	8574	72 ¹ / ₂
c) Tryczowka -	328	1196	96 ¹ / ₂	3590	89 ¹ / ₂
II. w Powiecie Sokol- skim.					
1. w Amcie Nowo- wolskim Folwarki					
a, Nowowola z Awul- sem Majewo - -	721	2397	88 ¹ / ₂	7195	65 ¹ / ₂
b, Reszkowce - -	164	810	54	2431	62
c, Nowinka - -	56	296	16	888	48
d, Kolonia Grochow- szczyzna - -	67	49	74 ³ / ₄	149	24 ³ / ₄
2. w Amcie Stoykow- skim Folwark Du- bowa - - -					
	258	975	41 ³ / ₄	2926	25 ³ / ₄
3. w Amcie Sokol- skim Folwarki:					
a, Maczalna - -	57	63	-	189	-
b, Wrocenszczyzna	49	51	1 ¹ / ₂	153	4 ¹ / ₂
4. w Amcie Janow- skim Kolonia Kar- czmysko					
	44	43	20	129	60
5. w Amcie Dubnic- kiej Kolonia Stolo- wa Kuznica					
	138	1556	19 ¹ / ₂	4668	58 ¹ / ₂
III. w Powiecie Biel- skim.					
w Amcie Brańskim					
Folwarki:					
a, Kierznowek -	360	2508	54 ³ / ₄	7525	64 ³ / ₄
b, Buynowo - -	929	3461	95	10385	85
c, Malesze - -	124	1087	96 ¹ / ₂	3263	89 ¹ / ₂
IV. w Powiecie Drohi- ckim.					
w Amcie Mielnickim					
Folwarki.					
a, Drohiczyn z Woy- towstwami Wolką i Rogowką - - -	194	1377	59	4132	77
b, Klukowo - -	44	143	73	431	19

Sowietnik Pajon.

J. L. Lachowicz. Sekretarz Gubernski.

O G Ł O S Z E N I E.

2 Na dniu dwudziestym trzecim Oktobra Roku 1803 wydała Rada Miejska Wileńska na druku do wszystkich jeneralnie tego miasta Obywateli, publikatę do każdego Numeru posesyji, przez pośrednictwo Policji mieyskiej rozestaną i potrzykroć w Gazecie Kuryera Litewskiego zamieszczoną, zastrzegając, aby wszyscy bez excepcji Obywatele, jakiegokolwiek stanu i wyznania, i jakim bądź przemysłem, handlem i rzekodziełem bawiący się, posiadający prawo utrzymywania dopublicznym miasta na Ratuszu, przez przysięgłego ważczego publicznego mieyskiego Pisarza, oznaczone: a to pod zapowiedzianym przez takowe ogłoszenie, za dostrzeżenie m. pierwizykroć sztrafem rubli pięciu, za drugim razem, rubli dziesięciu, a za trzecim, pod karą odestania przez Policją mieyską fałszującego wagi i miary, i oszukującego przez utrzymywanie nierzetelnych i nieczehowanych na Ratuszu wagi i miar, do Sądu właściwego po ukaranie, a to przy konfiskacie jeszcze, na rzecz skarbu mieyskiego za każdą razą wszy-

stkich nieodstępowanych naczyn, miar i wag, następowac powinny. Wiara publiczna, na twierdzy której zależy ogólnie wszystkich Obywateli, nawzajem dobro i bezpieczeństwo, by tyu dokładniej strzeżona i administrowana. w całym mieście była, naznaczyła Rada mieyska, do szczególnego dozoru zatym, z pośródka siebie Urzędników JPP Jana Mantzellmana i Macieja Maxa Radnych Wileńskich. Nie spodziewa się wprawdzie Rada, aby którykolwiek z Obywateli przeciwko wyrażonemu postanowieniu do ogólnego porządku w mieście, i prawdziwego dobra wszystkich mieszkaniczw zmierzającemu. niewolnym utrzymywaniem nieodstępowanych jakiegokolwiek bądź naczyn, miar i wag. z uszkodzeniem powłzechności zajmował się; owszem zostaje w nadziei, że każdy rzetelnie i dokładnie to wykonywa, co z porządku prawa i słuszności wypada. Wszakże w celu przeświadczenia się o akkuratności zachowywania się przez Obywateli podług przepisanych, za wiedzą i dozwoleнием Zwierzchności od Rady prawdeł; postanowiwszy Rada mieyska uczynić w całym tutejszym mieście, i wszystkich onego przedmieściach przez pomienionych Urzędników rewizyą o naydujących się po wszystkich generalnie Obywatelach, wagach i miarach, czy one są rzetelne, i szteplem publicznym miasta oznaczone, a to po wysięciu dwóch tygodni od daty tej publikaty; wzywa wszystkich Obywateli, aby wprzeociągu naznaczonego dwó-tygodniowego terminu, wszelkie naczyina, wagi i miary, na które w jakimkolwiek bądź względzie i tyule, wyprzedzą lub kupią czyni się, a które dotąd mogą bydź jeszcze nie odstępowane, dla opieczętowania onych Publicznym szteplem miasta, za opłatą należnego miastu dochodu, wazczemu publicznemu mieyskiemu przysięgłemu Pisarzowi na Ratusz pod zwierzchną wiedzę rzeczonych Urzędników JPP. Mantzellmana i Maxa Radnych niechybnie podali i znieśli: Gdyż po wysięciu dwutygodniowego terminu, że ciż Urzędnicy wspólnie z Policją mieyską, w każdym następnie czasie odbywać będą po całym mieście rewizyą, wag wszelkich i miar, i postąpią z każdym fałszującym one, podług powyższego przepisu nieodstępnie, Rada mieyska ostrzeżę. Dla czego niniejsze ogłoszenie zamieszczaiąc potrzykroć w Gazecie Kuryera Litewskiego, jeszcze w celu podania do powszechney wiadomości po jednym egzemplarzu na druku przez pośrednictwo Policji Mieyskiej do każdego Numeru posesyji, a osobno do Izby Kupieckiej Wileńskiej, do Uprawy nad Cechami rzemieślniczy, i do Kahału tutejszego po takichże drukowanych egzemplarzy piędziesiąt, a to, by nikt zgola niewiadomością tego postanowienia nie wymawiał się, rozsyła. Dat na sesyji na Ratuszu Wileńskim w Radzie tegoż miasta, Roku 1813 miesiąca Maja 9 dnia.

Tomasz Reyser Prezydent Rady.

O S W I A D C Z E N I E.

2 Oświadczanie w interesie Zgromadzenia XX. Piarow Wileńskich czyni się z takiej okoliczności: JX. Tadeusz Goryszewski Scholar: Piarum Pleban Dukszciański na obligacyiny w należytey formie prawa sporządzony Dokument, pożyczyl s. p. W. JP. Karolowi Woysiattowi Dworzaniowi byłego Skarbu Lit: w złocie czteronych zł: sztuk 200. i w srelnney monecie zł: 800, summa otwartey kredytowana pewności im do czulszey zasłużonego w procentowaniu akkuratnym zmniejszała attencyi i w rzetelney utrzymywała go satysfakcyi, tym nie natrętniejszym wzajemnie do pozyskania kapitału czyniło kredytora: W... pod zyciem obydwóch tych zawsze mocną sprzężonych ufnością osób, nigdy nie dostrzegano najmniejszego zobowiązania się. Z czego biorąc uwagę, aczkolwiek nie należałoby wątpić o równie sprawiedliwych sentymentach ich sukcesorow... Wszakże ponieważ w powszechney terazniejszey wojennej klęsce nie-szczęście zdarzyło Zgromadzeniu XX. Piarow Wileń: pomiędzy wielu innymi papierami Dokument zeszłego Karola Woysiatta JX. Goryszewskiemu przedtym służący z całą kapitalną summą i zalegającym jednorocznym procentem, posledniey Wileńskiemu Klasztorowi przelany. utracić. Gdyby przez taki wypadek dostający się w niewłaściwe ręce tranzakt nie podał okazji przyznawania się komus obcemu do summy prawdziwie już Klasztorney, niniejszym Oświadczaniem każdego w ogulności i szczegulności jako Przełożony Zgromadzenia XX. Piarow Wileń: uprzedzając, własną je podpisuję ręką. Datt w Wilnie 1813 Maja 10 dnia.

X. Alexander Glogowski S. P:

L I C Y T A C Y A.

2 Uwiadamiam Prześwietną Publiczność, że w Maiętności Kołodno w Powiecie Zawileyskim na trakcie Połockim za Michaliszkami położonym, będą sprzedawac się przez licytatcyą dnia czwartego Junii v. s. pozostałe rzeczy po s. p. Możeyce Pisarzu Ziemi: Powiatu Zawileyskiego, to jest: konie wierzchowe i furmankowe, oraz zrzebce, karyta, kocz, drażki, bryczki, srebro stołowe, garderoba: futra, zegarki, broń: fuzye, pistolety, szabla Turcka, łuk, Antyk z sahaydakami i strzałami ect. ect. na rzecz pozostałych sukcesorow małoletnich. Zyczący to kupowac, na dzień determinowany 4 Junii zjadą do Dworu Kołodna.

Możeyko Stta Eysz: Pttu.

O S T R Z E Z E N I A.

3 Z pobudki nie powróconych przez Starozakon: Zelmana Szlomowiczi i innych osob zeszłego s. p. Justyna Parfianowicza Szambelana Konwencyinych zakładowych Dokumentow, w swym skutku osnych i w obowiazkach wzajemnych niezaskuteczonych. Niżey podpisane Sukcesorki podają do publiczney wiadomości, że też wszelkie Konwencyine opisy zeszłego Parfianowicza komukolwiek służące cofają, unieczemniają nikomu na twierdzy onych stanowić układowo niedozwalają, w przedmiocie jakowym prawne kroki już są dopełnione. Józeffa i Rachella Parfianowiczówny.

D O N I E S I E N I A.

3 Leja Hirszowa Witkimsowa obywatelka Wileń: podaje do powszechney wiadomości, iż na mocy Listu Tradycyinego przez W. Jana Józeffa Koziełła Sędziego Grodzkiego Pttu Wileń: w Ru 1812 na Zwrzeczcu będącego z mieszkaniem do dziedzictwa zeszłego Hercyka Laybowicza należącego ogłasza, iżby ktokolwiek mający ochotę do nabycia onego na jaki termin od dnia 24 Junii bieżącego 1813 Ru, na się zgłosić do teyże Tradycyiny Poszesorki mieszkającej w Wileń: na Szklanney ulicy pod N: 227. Datt 1813 Maja 14 dnia.